

הלכות טמאת אכלין פרק י

א. כָּבֵד בְּאֲרָנוֹ שֶׁהִשְׁבַּעַה מִשְׁקִין בְּלֶבֶד, הֵן שְׁמִטָּמְאִין אוֹ מְכַשִּׁירִין; וְהַשָּׂאֵר קְרוּיִין מִי פְרוּת, וְאֵינָן מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין. וְשֶׁבַעַה מִשְׁקִין שְׁמַנִּינוּ, תּוֹלְדוֹתֵיהֶן כִּיּוֹצֵא בָהֶן.

ב. תּוֹלְדוֹת הַמֵּיִם הֵם הַיּוֹצֵא מִן הָעֵין, וּמִן הָאֶזֶן, וּמִן הַחֹטֶם, וּמִן הַפֶּה, וּמִי רִגְלֵי בְּנֵי אָדָם בֵּין גְּדוֹלִים בֵּין קְטָנִים כָּל אֵלוֹ הַיּוֹצֵאִין מִן הָאָדָם מִשְׁקִין הֵן, בֵּין שֵׁיִצְאוֹ לְדַעְתּוֹ שְׁלֹאֲדָם בֵּין שֵׁיִצְאוֹ שְׁלֹא לְדַעְתּוֹ. אֲבָל מִי רִגְלֵי בַּהֲמָה, וְהַמֶּלֶח שֶׁנִּמְחַת הָרִי הֵן כְּמִי פְרוּת, לֹא מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין.

ג. הַדָּם הַמְּנוּי מִן הַמִּשְׁקִין הוּא הַדָּם הַשּׁוֹתֵת בְּשַׁעַת שְׁחִיטָהּ, מִן הַבְּהֵמָה וְהַחֲיָה וְהַעוֹפּוֹת הַטְּהוֹרִין; אֲבָל דָּם הַקְּלוּחַ, אֵינוֹ מְכַשִּׁיר, שְׁעָדִין חַיִּים הֵן, וְהָרִי הוּא דוֹמֵה לְדָם מִכָּה אוֹ לְדָם הַקִּז.

ד. הַשּׁוֹחֵט וְנִתְּנוֹ דָם עַל הָאֲכָלִין, וְנִתְקַנַּח הַדָּם בֵּין סִימָן לְסִימָן הָרִי זֶה סֶפֶק; לְפִיכָךְ תּוֹלִין עָלָיו, לֹא אוֹכְלִין וְלֹא שׁוֹרְפִין.

ה. תּוֹלְדוֹת לְדָם, דָּם הַקִּז שְׁלֹאֲדָם שֶׁהוֹצִיאוֹ לְשִׁתִּיה; אֲבָל אִם הוֹצִיאוֹ לְרִפּוּאָה, טְהוֹר וְאֵינוֹ מְכַשִּׁיר. וְכֵן דָּם שְׁחִיטָה בַּבְּהֵמָה וּבַחֲיָה וּבַעוֹפּוֹת הַטְּמְאִין, וְהַדָּם הַיּוֹצֵא עִם הַלֶּחֶה, וְעִם הָרֵעִי, וְדָם הַשְּׁחִין וְאֲבַעְבוּעוֹת, וְתַמְצִית הַבָּשָׂר כָּל אֵלוֹ אֵינָן מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין, אֲלֹא הָרִי הֵן כְּשָׂאֵר מִי פְרוּת. וְדָם הַשָּׂרֵץ, כְּבָשָׂרוֹ מְטַמֵּא וְאֵינוֹ מְכַשִּׁיר, וְאֵין לָנוּ כִּיּוֹצֵא בּוֹ.

ו. מִי הַחֲלָב, הָרִי הֵן כְּחֶלֶב. וְחֶלֶב הָאָדָם שְׂאִינוֹ צָרִיךְ לוֹ אֵינוֹ מְשָׁקָה, לֹא מְטַמֵּא וְלֹא מְכַשִּׁיר; לְפִיכָךְ חֶלֶב הַזֵּכֶר אֵינוֹ מְשָׁקָה. וְכֵן חֶלֶב בַּהֲמָה וְחֲיָה שֵׁיִצָּא שְׁלֹא לְרִצּוֹן, כְּגוֹן שֶׁזָּב מֵהֵדֵד אוֹ שֶׁחֲלָבוֹ כְּמַתְעַסֵּק. אֲבָל חֶלֶב הָאִשָּׁה, בֵּין שֵׁיִצָּא לְרִצּוֹן בֵּין שֵׁיִצָּא שְׁלֹא לְרִצּוֹן הָרִי סֵתְמוֹ מְשָׁקָה וּמְטַמֵּא אוֹ מְכַשִּׁיר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא רָאוּי לְתִינוּק.

ז. הַמִּשְׁקִין שִׁיּוֹצְאִין מִן הַטְּמְאִין, שְׁאוֹתָן הַמִּשְׁקִין אֲבוֹת טְמֵאוֹת מְטַמְּאִין בְּלֹא הַכָּשֵׁר, שֶׁהַטְּמֵאָה וְהַהֲכָשֵׁר בָּאִין כְּאַחַת; וְאֵלוֹ הֵן: זֹכֵב שֶׁלִּזְב, וְשִׁכְבַת זָרַעוֹ, וּמִימֵי רִגְלָיו, וּרְבִיעִית דָּם מִן הַמֵּת, וְדָם הַנֶּדֶה.

ח. וְכֵן דָּם מִגִּפְתּוֹ שֶׁלִּזְב וְחֲבָרָיו, וְחֶלֶב שְׁלֹאֲשָׁה, וְדַמְעַת עֵינָם עִם שָׂאֵר תּוֹלְדוֹת הַמֵּיִם הַיּוֹצְאִין מֵהֶן מְטַמְּאִין כְּמִשְׁקִין טְמֵאִין, שֶׁהֵן מְטַמְּאִין בְּלֹא כּוֹנֵה: שְׁמִשְׁקִין טְמֵאִין מְטַמְּאִין לְרִצּוֹן, וְשֶׁלֹּא לְרִצּוֹן. לְפִיכָךְ נִדָּה אוֹ זָבָה שֶׁנִּטַּף חֶלֶב מִדִּדְיָהּ לְאֹוִיר הַתְּנוּרָה נְטֵמָא הַתְּנוּרָה, וְכָל מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ.

ט. כָּבֵד בְּאֲרָנוֹ שֶׁהִמְשִׁקִין הַיּוֹצְאִין מִטְּבוֹל יוֹם, אֵינָן טְמֵאִין. לְפִיכָךְ אִם נָפְלוּ אֶפְלוֹ עַל כָּבֵד שֶׁלְתְּרוּמָה, אֵינוֹ מְכַשֵּׁר עַד שֶׁיִּפְּלוּ לְרִצּוֹן, כְּשָׂאֵר הַמִּשְׁקִין הַטְּהוֹרִין, שְׂאִין מְכַשִּׁירִין אֲלֹא לְרִצּוֹן.

י. הַזִּיעָה, וְהַלֶּחֶה הַסְּרוּחָה, וְהָרָאִי, וּמִשְׁקִין הַיּוֹצְאִין מִבֶּן שְׁמוֹנֶה חֳדָשִׁים, וְהַשּׁוֹתָה מִי טְבִירָה וְכִיּוֹצֵא בָהֶן אֵף עַל פִּי שִׁיּוֹצְאִין נְקִיִּים כָּל אֵלוֹ אֵינָן חֲשׁוּבִין מְשָׁקָה, וְלֹא מְטַמְּאִין וְלֹא מְכַשִּׁירִין. הַשּׁוֹתָה שָׂאֵר מִשְׁקִין, וְיִצְאוֹ הָרִי הֵן מִשְׁקִין כְּשֶׁהָיוּ, שְׂאִין שָׂאֵר הַמִּשְׁקִין טְהוֹרִין בְּגוּף.

יא. כיצד: שתה מים טמאין והקיאן הרי אלו טמאין, מפני שלא טהרו ביציאתן. שתה מים טמאין וטבל, ואחר כך הקיאן, או שנסרחו, ואחר כך הקיאן, או שיצאו מלמטה, אף על פי שלא טבל הרי הן טהורין. שתה שאר משקין טמאין, או שאכל אכלין טמאין אף על פי שטבל, ואחר כך הקיאן טמאין, לפי שאינן טהורין בגוף; נסרחו, או שיצאו מלמטה הרי הן טהורין.

יב. כבר בארנו שהזיעה אינה משקה; אפלו שתה משקין טמאין והזיע, זיעתו טהורה. אבל הבא במים שאובין, והזיע זיעתו טמאה; ואם נסתפג מן המים השאובין, ואחר כך הזיע זיעתו טהורה.

יג. זיעת בתים, שיחין, ומערות, ובורות אינה משקה; ואפלו היו טמאין, הרי זיעתן טהורה. אבל זיעת המרחץ במים ואם היתה המרחץ טמאה, זיעתה טמאה; ואם היתה טהורה, והכניס בה פרות הכשור. הכניס לה כלים הרי המים שעליהן כתלושין ברצון, ומכשירין.

יד. הברכה שבבית, והבית מזיע מחמתה אם היתה הברכה טמאה, זיעת כל הבית שמחמתה טמאה. שתי ברכות בבית, אחת טמאה ואחת טהורה המזיע קרוב לטמאה, טמא; קרוב לטהורה, טהור; מחצה למחצה, טמא.

טו. המחל פשמן. משקין המנטפין מן סלי זיתים וענבים, אינן משקין, ולא מטמאין ולא מכשירין, עד שיכניס אותן בכלי. השוקל ענבים בכף מאזנים היין שבכף אינו משקה, עד שיערה אותו לתוף הפלי: הרי זה דומה לסלי זיתים וענבים שמנטפין. הדורס ענבים שלתרומה בחבית אף על פי שהיין צף על גבי ידיו, הרי הכל טהור.

טז. משקה בית המטבחים שבעזרה, והוא דם הקדשים והמים שמשתמשין בהן שם טהורין לעולם, ואינן מטמאין ולא מכשירין; ודבר זה, הלכה מפני הקבלה. לפיכך כל דמי הזבחים אינו מקבל טמאה, ואינו מכשיר.

יז. והואיל ודם הקדשים אינו מכשיר קדשים שנשחטו בעזרה, לא הכשורו בדם שחיטה, ואין לבשר הקדשים הכשור, אלא במשקין שיפלו על הבשר חוץ ממשקה בית המטבחים.

יח. פרת קדשים שהעבירה בנהר, ושחטה ועדין משקה טופח עליה הרי זו מכשרת; לפיכך אם נמצאת מחט טמאה בבשרה, הרי הבשר טמא. וכן אם היתה הפרה חסומה מחוץ לירושלים אף על פי שאין המחט ידועה הרי הבשר טמא, מפני שנגע בכלים הנמצאין חוץ לירושלים.

יט. נמצאת המחט בפרש, הבשר טהור. ובין כך ובין כך הידים טהורות, שאין טמאת ידים במקדש כמו שבארנו.

כ. במה דברים אמורים, להיות הבשר טמא בדין תורה. אבל להטמא מדבריהם, אין הקדש צריך הכשור, אלא חבת הקדש מכשרת הבשר; ואם נגעה בו טמאה, בין קלה בין חמורה נפסל, אף על פי שלא הכשור במשקה כמו שבארנו.